

3) Valg af 11 Medlemmer til et Udvalg angaaende:

Forflag til Lov om Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. m.,

til hvilket Udvalg er henvist:

Forflag til Lov om Betalingen for de til Skiftevesenet hørende Forretninger m. m.

4) Valg af 7 Medlemmer til et Udvalg angaaende:

Forflag til Lov om en Jernbane fra Bemb Station til Lemvig eller dens Gavn.

til hvilket Udvalg er henvist:

Forflag til Lov angaaende forskjellige Jernbaneanlæg paa Sjælland og Volland.

Mødet hævet Kl. 2, 35 Min.

Nittende Møde.

Mandagen den 12te Januar Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var: Første Behandling af „Forflag til Lov angaaende Landboernes Forpligtelse til at yde Pligtffjorsler og Pligtarbejde i offentlige og kommunale Dismed m. m.“

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 1187—1208 og 1595—96).

Jagerslev: Det her foreliggende Lovforslag hviler paa den ganske naturlige og principmæssige Rante, at man saavidt mulig skal komme bort fra Naturalarbejde, fra det, man, ret betegnende tror jeg, har kaldt kommunalt Hovet. Til denne Rante kan jeg ganske vist ogsaa slutte mig; men det maa erkendes, at Principet maa modificeres paa mange Punkter, og selve Lovforslaget erkjender ogsaa dette, idet det i 4de Afsnit beholder en Del af dette Arbejde og jo for Øvrigt heller ikke befaler, at Naturalarbejde skal affattes, i det Mindste ikke paa meget væsentlige Punkter, men kun tilsteder dets Affastelse. I den første Del af Lovforslaget, som angaar Snekastning, har

man givet Kommunerne Myndighed til at vælge mellem Licitation, Affordarbejde, Udførelse af Arbejdet ved leiede Folk og Naturalarbejde; dertil kan jeg ganske slutte mig. Der er vist Mange, som mene, at det at faae Arbejdet udført ved Licitation eller ved leiede Folk eller overhovedet mod Betaling, er mindre praktisk; men jeg tror dog, at man nogle Steder efterhaanden vil kunne komme en Del ind derpaa, og hvor man kan det, vil det ganske vist vise sig tilfredsstillende. Jeg skal villig indrømme, at det er upraktisk at begynde med den egentlige Licitation, men naar man hertilciterer, leier Folk og afforderer for en mindre Del, vil man efterhaanden glide over derpaa, navnlig naar man gaar over til i Overensstemmelse med Lovforslagets § 9 at benytte Sneploven. Jeg tror, at denne kun er lidt kjendt hertilands, men den er i mange Tilfælde hensigtsmæssig og overordentlig praktisk, især naar Forholdene ere gunstige og Sorden neden under Sneen er frosnen. Der er vel ogsaa Forhold, hvori den ikke kan anvendes, og den fordrer i alt Fald meget Efterarbejde, men den er i det Hele et simpelt og bekvemt Apparat. Jeg har selv brugt den i temmelig stort Omfang og med et ganske overordentlig økonomisk Udbytte. Der er et Moment, som kan faae overordentlig praktisk Betydning, og med Hensyn til hvilket der, hvis man tror at kunne gaa til bestemt at binde sig til Licitation og leiede Folk, kan være Grund til at slaa ind paa en noget anden Vej, end her er foreslaaet. Jeg kan nemlig ikke se, at der i og for sig er overordentlig megen Grund til, at den ene Kommune skal kaste Sne for den anden, og navnlig ikke den mindre for den større. Jeg skal villig indrømme, at det, saa længe der er Tale om Naturalarbejde og deslige, ligger i Sagens Natur, at Saadant maa finde Sted, men gaar man efterhaanden over til Licitation eller andet leiet Arbejde, ser jeg ikke, der kan være Noget i Veien for, at Amtene selv kunne besørge deres egne Veie. Navnlig naar der er en Vej, som gaar gjennem flere Kommuner, og der i Flertallet af Kommunerne i Amtet er indrettet betalt Arbejde, maa den større Kommune sørge for sig selv. Den har Apparatet og Tilsynsmand, og den maa da godt kunne gjøre det. Paa denne Maade kommer man bedre over paa at anvende betalte Arbejdere; men der er noget Ubilligt i Bestemmelserne her. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at Statterne i begge Tilfælde væsentlig ere de samme, og Amtarepartitionsfonden har jo Myndighed til at ligne gjennem Kommunen paa Formue og Leilighed. Det er ganske vist, at Forholdet ved den nuværende Ordning ofte falder noget ubilligt paa visse Kommuner, navnlig dem, der ere nærmest ved Byen, og som kunne have flere Landeveie gaende gjennem sig, som de undertiden ikke selv benytte, men som de dog maa holde rene for længere Borteliggendes Skyld. Det følger af sig selv, at Byrden maa